

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, 4. aprila 2014. god.
Ref. br.:RK 591/14

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

Slučaju br. KI155/13

Podnosilac

Xhemajl Sylejmani

**Ocena ustavnosti presude Vrhovnog suda Kosova, Rev. br. 302/2012, od
3. juna 2013. god.**

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Enver Hasani, predsednik
Ivan Čukalović, zamenik predsednika
Robert Carolan, sudija
Altay Suroy, sudija
Almiro Rodrigues, sudija
Snezhana Botusharova, sudija
Kadri Kryeziu, sudija
Arta Rama-Hajrizi, sudija

Podnosilac zahteva

1. Podnosilac zahteva je g. Xhemajl Sylejmani iz sela Grmovo, opština Vitina.

Osporena odluka

2. Oспорava se presuda Vrhovnog suda Kosova, Rev. br. 302/2012, od 3. juna 2013. god., koju je podnosilac zahteva primio 17. juna 2013. god.

Predmetna stvar

3. Predmetna stvar je ocena ustavnosti presude Vrhovnog suda Kosova, Rev. br. 302/2012, od 3. juna 2013. god. Podnosilac zahteva traži povratak na radno mesto, kao i nadoknadu ličnih dohodaka za vreme kada nije radio.

Pravni osnov

4. Zahtev je zasnovan na članu 113.7 Ustava, članu 20 Zakona o Ustavnom sudu Republike Kosovo, br. 03/L-121 (u daljem tekstu: Zakon) i pravilu 56.2 Poslovnika o radu.

Postupak pred Sudom

5. Dana 2. oktobra 2013. god., podnosilac je podneo zahtev Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud)
6. Dana 10. oktobra 2013. god., podnosilac zahteva je dostavio Sudu dodatni dokument.
7. Dana 28. oktobra 2013. god., predsednik je odlukom GJR. br. KI155/13, imenovao sudiju Robert Carolan za sudiju izvestioca. Istog dana, predsednik je odlukom br. KSH. KI99/13, imenovao Veće za razmatranje sastavljeno od sudija: Snezhana Botusharova (predsedavajući), Kadri Kryeziu i Arta Rama-Hajrizi.
8. Dana 11. novembra 2013. god., Sud je obavestio podnosioca zahteva i Vrhovni sud o registraciji zahteva.
9. Dana 24. januara 2014. god., Veće za razmatranje je razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i preporučilo Sudu neprihvatljivost zahteva.

Pregled činjenica

10. Dana 25. septembra 2009. god., Skupština opštine Vitina, putem Komisije za žalbe, donela je odluku sa br. 03-113/4782, kojom odbija žalbu podnosioca zahteva koja osporava odluku o prestanku njegovog radnog odnosa sa Opštinom. U odluci je navedeno:

“Što se tiče žalbenih navoda u vezi prestanka radnog odnosa, Komisija za žalbe je utvrdila da se ovde ne radi o raskidu ugovora, nego o isteku ugovora, kada je isti dobrovoljno nije potpisao ugovor iako mu je obaveštenjem br. 03-07/4178, od 13.08.2009 godine, skrenuta pažnja o posledicama nepotpisivanja ugovora”.

11. Dana 26. februara 2010. god., Nezavisni nadzorni odbor Kosova (u daljem tekstu: NNOK), postupajući na osnovu žalbe podnosioca, doneo je odluku br. 02 (213) 2009, kojom je odbio žalbu kao neosnovanu i potvrdio je odluku br. 03-113/4782, od 25. septembra 2009. god., Komisije za žalbe i odluku 3-118-4424 od 26. avgusta 2009. god., o prekidu radnog odnosa podnosioca zahteva.
12. Dana 2. maja 2012. god., Opštinski sud u Vitini, postupajući na osnovu tužbenog zahteva podnosioca, doneo je presudu sa br. C.br. 214/2011 odbijajući njegov tužbeni zahtev kao neosnovan. Opštinski sud u svom obrazloženju dalje naglašava:

„Sud je zaključio da je tužbeni zahtev tužioca za vraćanje na radno mesto uz istovremenu nadoknadu ličnog dohotka je neosnovan...”.
Odluka suda je zasnovana na zakonskim odredbama o postupcima u sporovima iz radnog odnosa, iz člana 475 u vezi člana 477. ZPP-a“.
13. Dana 10. jula 2012. god., Okružni sud u Gnjilanu, postupajući na osnovu žalbe podnosioca, doneo je presudu AC. br. 207/12 kojom je odbio žalbu kao neosnovanu i potvrdio je presudu C. br. 214/2011 prvostepenog suda. Okružni sud je dalje obrazložio:

“Ovaj sud smatra da prvostepeni sud prilikom donošenja ove presude nije učinio povredu odredaba parničnog postupka na koje ovaj sud pazi po službenoj dužnosti, da je činjenično stanje pravilno i potpuno utvrdio i takođe je pravilno primenio i materijalno pravo...”.
14. Dana 3. juna 2013. god., Vrhovni sud Kosova, postupajući na osnovu zahteva za reviziju podnosioca, doneo je presudu Rev. br. 302/2012 odbijajući kao neosnovanu reviziju protiv presude Okružnog suda u Gnjilanu, AC. br. 207/12 od 10. jula 2012. god. Vrhovni sud u svom obrazloženju dalje naglašava:

“... nižestepeni sudovi, uz pravilno i potpuno utvrđivanje činjeničnog stanja, pravilno primenili odredbe parničnog postupka i materijalno pravo kada su našli da je tužbeni zahtev tužioca neosnovan”.

Navodi podnosioca

15. Podnosilac zahteva tvrdi da su mu presudom Vrhovnog suda Kosova, Rev. br. 302/2012, od 3. juna 2013. god., povređena ustavna prava zaštićena članom 21 [Opšta Načela], članom 24 [Jednakost pred Zakonom], članom 32 [Pravo na Pravno Sredstvo] i članom 49 [Pravo na Rad i Obavljanje Profesije] Ustava.
16. Podnosilac zahteva zaključuje, tražeći od Ustavnog suda:

“Želim da se vratim na prethodno radno mesto, želim nadoknadu za vreme kada nisam radio...”.

Ocena prihvatljivosti zahteva

17. Kako bi bio u stanju da reši zahtev podnosioca, Sud prvo treba da ispita da li je podnosilac zahteva ispunio uslove prihvatljivosti koji su utvrđeni Ustavom i dodatno obrazloženi Zakonom i Poslovníkom.
18. U tom smislu, član 113 stav 7 Ustava propisuje:

“Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom”.
19. Pored toga, član 49 Zakona propisuje da:

“Podnesak se podnosi u roku od 4 meseci. Rok počinje od dana kada je podnosilac primio sudsku odluku”.
20. U ovom slučaju, Sud primećuje da se podnosilac zahteva, kako bi zaštitio svoja prava, obratio NNOK, Opštinskom sudu u Vitini, Okružnom sudu u Gnjilanu i na kraju Vrhovnom sudu Kosova. Sud, takođe, primećuje da je presuda Vrhovnog suda od 3. juna, podnosiocu zahteva uručena 17. juna 2013. god., i da je on podneo zahtev Sudu 2. oktobra 2013. god.
21. Dakle, Sud smatra da je podnosilac zahteva ovlašćena stranka, da je iscrpeo sva pravna sredstva na raspolaganju prema primenjivom zakonu i da je zahtev podnet u roku od četiri meseca.
22. Međutim, Sud, takođe, treba da uzme u obzir pravilo 36 Poslovníka o radu, koje propisuje:

“(1) Sudu je dozvoljeno da rešava zahteve: (c) samo ako zahtev nije očigledno neosnovan.
“(2 Sud odbacuje zahtev kao očigledno neosnovan kada zaključi:
[...], ili
b) da iznete činjenice ni na koji način ne opravdavaju tvrdnju o kršenju ustavnih prava, ili
[...], ili
d) da podnosilac zahteva nije u dovoljnoj meri potkrepeo svoju tvrdnju”.
23. Podnosilac zahteva tvrdi da se presudom Rev. br. 302/2012 od 3. juna 2013. god., kojom su potvrđene presude Opštinskog suda u Vitini (presuda C. br. 214/2011, od 2. maja 2012. god.) i Okružnog suda u Gnjilanu (presuda Ac. br. 207/12, od 10. jula 2012. god.) vrši povreda njegovih prava garantovanih Ustavom, odnosno član 21 [Opšta Načela], član 24 [Jednakost pred Zakonom], član 32 [Pravo na Pravno Sredstvo], kao i član 49 [Pravo na Rad i Obavljanje Profesije] Ustava.
24. S tim u vezi, Ustavni sud ponavlja da prema Ustavu, nije njegova dužnost da postupa kao sud četvrtog stepena u vezi sa odlukama donetih od strane redovnih sudova. Uloga redovnih sudova je da tumače i primenjuju relativna pravila procesnog i materijalnog prava (vidi, *mutatis mutandis*, Garcia Ruiz

protiv Španije, br. 30544/96, ESLJP, presuda od 21. januara 1999. god.; vidi takođe slučaj KI70/11 podnosioca Faik Hima, Magbule Hima i Bestar Hima, rešenje o neprihvatljivosti od 16. decembra 2011. god.).

25. Ustavni sud može samo da razmotri da li su dokazi podneti na pravilan način i da li su postupci, gledano u celini, sprovedeni na takav način da je podnosilac zahteva dobio pravično suđenje (vidi, između ostalog, slučaj Eduards protiv Ujedinjenog Kraljevstva, zahtev br. 13071/87, Izveštaj evropske komisije za ljudska prava od 10. jula 1991. god.).
26. Na osnovu spisa predmeta, Sud primećuje da je obrazloženje pruženo poslednjom presudom Vrhovnog suda jasno, i da je nakon razmatranja svih postupaka, Sud takođe našao da postupci pred redovnim sudovima nisu bili nepravični ili proizvoljni (Vidi, *mutatis mutandis*, Shub protiv Litvanije, br. 17064/06, ESLJP, odluka od 30. juna 2009. god.).
27. Štaviše, Vrhovni sud je u svojoj presudi potvrdio “*nižestepeni sudovi, uz pravilno i potpuno utvrđivanje činjeničnog stanja, pravilno primenili odredbe parničnog postupka i materijalno pravo kada su našli da je tužbeni zahtev tužioca neosnovan [...]*”.
28. Podnosilac zahteva tvrdi da su mu povređena prava iz člana 49 Ustava. Član 49 predviđa:
 - “1. *Garantuje se pravo na rad.*
 2. *Svako lice ima pravo da slobodno izabere svoju profesiju i radno mesto.*”
29. U tom pogledu, “*Pravo na rad je garantovano*”, sve dok se pojedinac postupa u skladu sa zakonskim uslovima iz svog ugovora o radu kao i primenjive zakone zapošljavanja. U ovom zahtevu nema nikakvih dokaza da je podnosilac zahteva ikada potpisao ugovor o radu ili postupio u skladu sa primenjivim zakonima zapošljavanja Kosova. U stvari, sudovi Kosova su u više navrata utvrdili da on nije postupio u skladu sa primenjivim zakonima zapošljavanja. Prema tome, nema dokaza da je podnosiocu zahteva uskraćeno pravo na zakonit rad.
30. Na osnovu gore navedenih razloga, Sud smatra da činjenice predstavljene od strane podnosioca zahteva ni na jedan način ne opravdavaju tvrdnju o povredama ustavnih prava i podnosilac zahteva nije dovoljno potkrepeo svoju tvrdnju.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni su, u skladu sa članom 113.7 Ustava, članom 20 Zakona i pravilom 36 (2) b) i (d) Poslovnika o radu, dana 24. januara 2014. god.

ODLUČUJE

- I. DA PROGLASI zahtev neprihvatljivim;
- II. DA DOSTAVI ovu odluku stranama;
- III. DA OBJAVI ovu odluku u Službenom listu u skladu sa članom 20. 4 Zakona; i
- IV. Da ova odluka stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac

Robert Carolan

Predsednik Ustavnog suda

Prof. dr Enver Hasani